

žko in zamotano, da ga zamore razumeti samo, kdor se je posebno z njim pečal. Treba bo urediti solstvo, železnice, parobrodstvo, morska pristanišča, pravosodstvo. Pomislite, da je naša država nastala iz pet različnih držav, katerih vsaka je imela svoje postave in sedaj bo treba izdelati enotno, skupno pravo za vse zadeve — kazenske in domače. Ali mislite, da bodo kmetski poslanci samo delili podpore, znižali davke, odpravili vojaščino itd. Brigati se bodo morali tudi za vse druge reči. Samostojna Kmetijska Stranka bo torej, kakor hitro bo prišla do vlade, morala opustiti svoje temeljno načelo, da se hoče pobrigati samo za kmeta in skrbeti samo za kmečke kornisti. Kakor hitro bi prišla do vlade, bi prenehala biti v tem smislu kmečka stranka, ker bi morala skrbeti za vse državne potrebščine in vsled tega postavljati na vodilna mesta moše, ki so zmožni skrbeti za te potrebščine, ne glede na to, če so kmečkemu stanu in imajo doma kmetijo, ali ne. Samostojna Kmetijska Stranka v tem smislu, kakor se je ustanovila med nami, je nekaj popolnoma nemogočega. Nemogoče je, da bi kedaj prišla do večine, ker je naš kmet tako razborit, da ve, da je vladanje samo kmečkih mož in s samo kmečkim programom v državi nemogoče. K večjemu bi privedlo do neke vrste kmečkega boljševizma, ki bi slednjič snedel samega sebe. Kmet je pač najvažnejši stan v državi, gledati je treba, da se mu kolikor mogoče olajša stanje in da se ga kolikor mogoče pritegne k državotvornemu delovanju, da bi pa tako umetno napravilo, kot je državni stroj, zamogli peljati samo kmetje in samo s kmetskega stališča, je budalost.

Osebna dohodnina.

V zadnjem „Gospodarju“ sem razložil napoved dohodnine iz zemljišč in iz poslopij. Pojasniti mi je še treba, kako se naj napove dohodnina iz samostojnih podjetij in iz glavnicega premoženja od leta 1918.

a) Med dohodke iz samostojnih podjetij in opravil (trgovine, gostilne, razne druge obrti in zakupe) je prištevati vse kosmate prejemke, skupiček za prodane izdelke (blago), denarno vrednost blaga ob koncu leta po odbitku blaga ob začetku poslovnega leta, nadalje tudi vrednost blaga in izdelkov, ki so se iz teh podjetij vzeli in v lastnem gospodinjstvu davčnega zavezanca in njegove obitelji porabili. Odšteti pa se smejo izdatki za nabavo, prevoz, zavarovanje blaga, vzdrževanje in zavarovanje obratnih poslopij, stroški za osobe, davščine, amortizacija inventarja, slednjič vrednosti blaga v začetku poslovnega leta.

b) Med dohodke iz glavnice imovine je prišteti predvsem obresti državnih in drugih obligacij in javnih posojil, zasebnih posojil, hranilnih vlog, zakupnine iz zakupa obrtovi itd.

Od vseh v zadnjem in današnjem „Gospodarju“ navedenih skupin dohodkov pa se še smejo odšteti: direktni davki z dokladami (izvzemi dohodnino ter davek od višjih dohodkov), plačane obresti dolgov, letna odplačila dolga, nadalje trajna bremena, ki slove na posebnih pogodbah (užitki, prevžitki v denarjih), če se verjetno dokažejo; dalje premije za zavarovanja na življenje, za zavezanca samega do 300 K, za obitelj 600 K; konečno prispevki za bolniške blagajne, za zavarovalnine zoper škodo in nezgode, če se ti že niso odšteli zgoraj.

Odbiti pa se ne smejo predvsem stroški za obleko, hranje, stanovanje, zdravnika itd., skratka vsi stroški za vzdrževanje zavezanca in njegove obitelji; ti izdatki so brez izjeme podvrženi dohodnini.

Isto velja glede izgub, ki se nanašajo na premoženje (poškodbe hiš, zemljišč, izgube na živini, ki je poginila), izgube na glavnem premoženju itd., nadalje se ne smejo odbijati zneski, ki so se uporabili za izboljšanje ali pomnoženje premoženja (stavba novih poslopij itd.), izdatki na darilih in slinčnih naklonitvah, ki niso v tesni zvezi z obratom.

Z ozirom na ta pojasnila, ki so izčrpana iz dohodninskega zakona, je pač povsem jasno, da dohodnina zadene tudi manjše posestnike. Po § 155 dohodninskega zakona je vsak, ki ima čez 1600 K dohodkov v letu, zavezan plačati dohodnino.

Ako dohodki ali pridelki od leta 1918 še prestopijo visokost 15.000 K, je po postavi z dne 16. februarja 1918, drž. zak. list št. 66, zraven dohodnine tudi predpisati od ene in iste svote še davek od takozvanih imenovanih višjih dohodkov.

Opomba uredništva: V vseh davčnih zadevah daje zanesljiva pojasnila članom Slovenske Kmečke Zveze brezplačno Tajništvo Slov. Kmečke Zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna).

Vinogradno poročilo.

Ormoško-ljutomerske gorice.

Od zadnjega mojega vinogradnega poročila sem, ki sem ga napisal pred 14 dnevi, se je položaj v vinogradih bistveno izpremenil. Trdovratnost grozdnih jagod je popustila in pod pekočimi solničnimi žarki se je začelo grozdje poedinih trtnih vrst mehčati in barvati. Najprej sta se udali bela in rdeča plemenka —

Zlahtnina — potem beli burgundec, tu in tam v bolj-kih legah tudi zeleni silvanec, dočim se šipon in laški rizlec še trdovratno upirata. Toda, kakor je videti, se bosta končno tudi morala udati. In tako je upati, da so se zmotili oni preroki, ki so nam prorokovali za leto 1919 „meksikanerja“, t. j. letnik, kakoršnega je dala gorica l. 1864.

Krasni solnični dnevi s praveato poletno vročino, kakoršni nas razveseljujejo v poslednjem času — daj nam jih Bog še prav obilo — so nam porok, da bode gorica precej zamujenega nadomestila in tako bode vsaj to malo, kar nam nista uničila peronospora in plesen, dozorelo.

Iz vinogradov je trava z majhnimi izjemami že vsa spravljena in posušena, tu in tam so opravili tudi tretjo kop. Sadje, zlasti jabolka, dozorevajo in ne kateri posestniki so začeli tudi že delati jabolčnice; hrušek je malo, sliv nič. Vohče pa je kakovosti sadja močno škodovalo poletno deževje.

Sredi meseca septembra 1919.

Anton Kosi.

Kaj bo z vinskimi cenami?

Piše: Rob. Košar.

Meseca junija in julija so začele padati vinske cene, ker se bodo „baje“ odprle meje in bo italijansko in drugo vino začelo preplavljati dežele, katere so bile dosedaj naše odjemalke.

Mnogo vinogradnikov je prodalo svoje vino po znižani ceni in je trpelo pri tem občutno škodo. Vinske cene so zopet poskočile in o kaki preplavi s tujimi vini ni duha ne sluha. Toda kako bo v jeseni? Morda pa se to prerokovanje izvrši prihodnje leto?

Tega se nam za sedaj še ni treba bati, kajti:

1. Je pridelovanje vina v vseh državah vsled vojne silno trpelo. Vsled pomanjkanja delavskih moči so bile gorice več let slabo obdelane, manjkalo je tudi galice in žvepla, manjkalo je gospodarsko orodje, vsled pomanjkanja živine in rekvizicije sena in slame manjka gnoj itd. Malo je posestnikov, ki bi lahko rekli: Moje gorice so take, kakor pred vojsko. V deželah pa, kjer je divjala vojska, ali v krajih, ki so ležali za fronto, izgleda še huje.

2. Se je poraba (konzum) vina v vseh državah znatno zvišala. Dežele, ki so prej pridelovale toliko vina, kolikor so ga doma porabile, morajo sedaj vino uvažati. Celo države, ki so prej izvaževale na milijone hektolitrov, so sedaj navezane na dovoz iz drugih dežel. Francija dovaža n. pr. vino iz Spanije in Italije ne glede na uvoz iz Alžira, ki je znašal že prej v mirnem času nad 6 milijonov hl.

3. So vsled pomanjkanja vina na svetovnem trgu poskočile cene v vseh vinorodnih državah, čeravno pričakujejo v Italiji, Franciji in Spaniji še precej dobro vinsko letino.

4. Manjka prometnih sredstev, da bi se izvažalo vino iz dežel, kjer bi ga bilo preveč, v tiste kraje, kjer ga primanjkuje.

5. So severne države, kakor Čehoslovaška in Poljska itd. vsled dolgega vojnega stanja brez vina in željno pričakujejo, da bi se odprle meje in ustanovil redni promet po vodah in železnicah. Za te kleti bo treba mnogo jugoslovanskega vina!

6. Zabraneje slabo stanje valute dovoz iz Italije, Spanije in Švice tako, da se lahko konkuriramo (tekmuje) s temi proizvodi ne glede na cenejši dovoz iz naših dežel.

7. Manjka povsod posode! Ako bi nam Vsemo-gočni zopet naklonil tako bogato vinsko in sadno letino, kakor leta 1908, bi bilo to katastrofalno (uničevalno) ne le za naše kraje, ampak za vse vinorodne dežele.

8. Se te „nesreče“ na vsem svetu nikdo ne boji. Iz navedenega se torej razvidi, da naše vinske cene za sedaj še ne bodo padle. Majhne izpremembe seveda niso izključene. Bog nam daj samo žarko in toplo solnce, da bo zrastle „pitna“ vinska kapljica in veliki stroški naših gorice se bodo obrestovali še nekaj let. Glejmo, da povzdignemo gorice s pridnim in umnim obdelovanjem zopet na isto višino, kakor so bile pred vojsko. Naj nam ne bo žal dela, truda in — stroškov.

Vendar pa nam bo treba že sedaj skrbeti, kako in kam bomo prodajali bodoča leta naša vina. O tem prihodnjič!

Slinovka.

Hugo Hinterlechner, mestni uradni veterinar v Mariboru.

Pred kakimi osmimi dnevi se je po naši domovini kakor blisk razširila novica, da se je na Hrvaškem in po nekaterih krajih Slovenije pojavila kuga slinovka. Predno smo se še zavedli, so bili vsi naši okrajji okuženi. Težko pričakovani sejni so se odpravili, oziroma prepovedali. Slinovka je kužna bolezen, ki napada prežvekovalce in svinje in je prenesljiva tudi na človeka. Ker ta kuga tako globoko posega v narodno gospodarstvo, naj ji bo posvečeno tu nekaj vrstic:

Bistvo in znaki bolezni. Bistvo te bolezni: povzročajo jo drobnostvor, čigar narava še do sedaj ni dognana. Ko zaide v žival, potrebuje po navadi 2—6 dni, da se bolezen pokaže. Srednji stopinji mrzlice, katero lajik (nestrokovnjak) navadno prezre,

sledi pomanjkanje teka, žival se slini in cmoka pri žvečenju. Na gobcu, na spodnji čeljusti, na nebu, na jeziku, se pokažejo v 1—3 dnevih mehurčki v velikosti konopljevega zrnja, ki dosežejo včasih celo velikost jajca. Vsebinska teha mehurčkov je v početku čista, rumenkasta in postane konečno kalna. V nadaljnjih 24 urah popokajo ti mehurčki, tekočina izteče in namesto prejšnjih mehurjev ostanejo rdeče in zelo boleče rane, ki so s kožico prejšnjih mehurčkov pokrite. Rane hitro celijo, ako jih zopet novo nastali mehurji ne motijo. V istem času, kakor v gobcu ali malo kasneje, se pokažejo na nogah, t. j. na svitku in med parklji jednaki mehurčki. V tem slučaju pravimo, da se je žival od gobca na nogah okužila. Zgodi se pa tudi, da se bolezen najprej na nogah pokaže in ker se žival od bolečine liže, pa se tudi v gobcu zastrupi. Tretji slučaj je, da se pri kravah pojavi bolezen z enakimi znaki na vimenu in zizkih. Svinja, ovca in koza zbolijo navadno na parkljih. Pri svinjah nastopijo na rileu jednaki bolezenski znaki, kakor pri goveji živini. Če zbolijo živali na parkljih, težko hodi, stopica z jedne na drugo nogo in se v hudih slučajih celo razbosi. Omeniti moram, da slinovka ne nastopa vedno jednako. Vremenski vplivi najbrže pospešujejo naravo in jakost glivic in te zopet povzročujejo hujše ali manjše znake obolenja. Tako se včasih zgodi, da se bolezen neznansko hitro razširi, a vobče malo nastopa. V nasprotnih slučajih pa bolezen slinovka z vso silo pritiska in nima žival nobene odporne sile. Letošnja poročila govore vobče za naglo razširjenje in ne nevarno obliko.

Nevarnost za mlado živino. Bolezen se prenese tudi na ljudi. Slinovka vobče ni tako nevarna bolezen za odraslo živino. Neprijetno je, da žival vsled bolečin v gobcu in na parkljih ne žre in vsled tega močno zgubi na teži in na mleku. Za mladiče, ki sesajo matere, je pa vedno nevarnost, da zbole za vnetjem v črevesu in poginejo. Da taka bolna žival tudi delati ne more, je samo ob sebi umevno in pomeni zopet novo škodo. Bolezen je tudi na človeka prenesljiva in nastopi z istimi znaki, kakor pri živini. Človek se nalezne boleznijo, ako streže bolni živini ter se po končanem delu ne očisti temeljito, ali pa če uživa neprekuhanu mleko od bolnih krav. Meso bolne živine ni človeškemu zdravju škodljivo, vendar more le živinozdravnik določiti, kateri deli so užitni.

Kako nam je v našem sedanjem položaju ravnati. 1. Prva naloga naj bo, da po možnosti zabranimo, oziroma odvrnemo kužno bolezen. Državna uprava stribi s splošnim zakonom proti kužnim boleznim iz leta 1909, da se kužne bolezni ne razširjajo, oziroma omejijo na najmanjše število. Dolžnost posameznega državljanca je, da izpolnjuje točno izdane navedbe in navodila. Priporočamo najtopljeje, da v sedanjem času nihče ne kupuje ne govede ne svinj od nepoznatih gospodarjev, najmanje pa od živinskih trgovcev. Vsak gospodar, ki pa že mora kupiti živinče, naj isto vsaj za osem dni postavi v stran, da ne pride z domačo živino niti pri krmljenju, niti pri napajanju in na paši v prav nikako dotiko. Živali naj za ta čas ena oseba streže, ki zopet z domačo živino nikakor ne pride v dotiko. Med tem časom naj se žival natančno v vsem kretanju in obnašanju opazuje. Skrbiti bomo, da za čas sedanje kuge ne bodo zahajali tuji ljudje v naše hleve. Tukaj mislimo mesarje, živinske trgovce, mešetarje, rezarje in berače. Ker so poslednji tudi ljudje in naše pomoči potrebni, če jih vzamemo že pod svojo streho, odkažimo jim prostor, da ne morejo priti v dotiko neposredno ali posredno (s krmo ali steljo, na kateri berači in tuji leže) z našo živino. Priporočljivo je sedaj tudi kuretino ne kupovati iz nepoznatih krajev, kuretina brska po cest in po gnoju in lahko zanese kužni otrov. Konečno naj še omenim, da tudi svojih ljudi (družine) pod nobenim pogojem ne pustimo v tuje in okužene hleve, ker bi le to radovednost lahko predrago plačali.

Kaj storiti v prvi sili? Če si pa tako nesrečen, da te je bolezen obiskala, je tvoja dolžnost, če tudi le sumiš, da ti je žival na slinovki zbolela, da takoj prijaviš slučaj obolenja svojemu županu. Ta zopet pošlje prijavo na okr. glavarstvo, katero odpošlje na državne stroške svojega veterinarja (živinozdravnika), kateri odredi v smislu § 31 živ. kužnega zakona veterinarsko varnostne uredbe, katere imajo edini namen, da v prvi vrsti tebi pomagajo in da se bolezen ne razširi, oziroma omeji. Žalibože pa je med našim ljudstvom toliko vsevedežev, kateri hočejo vse bolje vedeti, kakor izkušeni v službi

osiveli svetovalci živinozdravniki, se rogajo postaviti, zbijajo neslane šale in kakor nalašč, delajo nepostavnosti. Drugi zopet se boje zaprtije, prikrivajo bolezen, hodijo brezskrbno po drugih, še ne okuženih hlevih in pomagajo tako bolezen razširjati. Takim ljudem manjka izobrazbe in ker ne pojmijo nevarnosti, se hočejo važne in učene delati, dokler ni nesreča gotova. Kolikokrat slišimo te vrste ljudi bevskači, bolezen je bila in bo, Bog jo je poslal. Res je, da brez božje volje se ničesar ne zgodi, noben umrljiv človek pa ne ve, zakaj so te ali one glivice, ki kužne bolezni povzročajo potrebne ali nepotrebne; a Bog je dal človeku razum, ter mu razsvetil pamet, da je spoznal bistvo bolezni, vzroke in da je našel sredstva, da more te drobnostvove, katere najbistrejše oko le z učenjaškimi pripomočki ugotavlja, zatirati. Pokorite se odredbam živinozdravnikov. Ker pa ne moremo biti vsi učenjaki in se ne moremo vsi pečati z zdravilstvom, je naša dolžnost, da naša srca ne zapiramo dobrim naukom in se pokoravamo zakonitim določbam in navodilom strokovnjakov. Ko si kužno ali sumljivo zdržanje svojega živinčeta županu naznanil, takoj postavi svojo živino pod zaporo. Ne pripusti, da bi tvoja živina z drugo v dotiko prišla, ne hodi v tuje hleve in ne dovoli sosedom in tujcem v tvoj hlev. Ako imaš več hlevov, določi za postrežbo v hlevu, kjer je bolana žival, osebe katere ne smejo prestopiti hleva, kjer še stoji zdrava živina. Pazi, da služinčad ne bo stregla ob jednom bolene govedi in zdrave svinje ali narobe. Vsa druga navodila ti bo dal uradni živinozdravnik, kateremu popolnoma zaupaj, brez strahu in brez predsodkov, čigar prva dolžnost je, tebi pomagati. Zdravljenje slinovke je različno.

Domača zdravila. Na parkljih obolela slinovka se zdravi, da vsak dan s toplo vodo umijemo parklje in svitek do biclja in potem namažemo s črnim oljem, ki se kuha iz bukovih ali javorjevih tresk. Po naših krajih tega sredstva ni težko dobiti, tudi ni drago. Drug način je, da trosimo po bolnih parkljih prah iz enakih delov žganega galuna in modre galice. Tretji način je, da se izpirajo noge do bicljev z 2% formalinovo raztopnino. Je še več sredstev, katera pa po potrebi nasvetuje živinozdravnik. Slinovka v gobcu se zdravi slučajno primerno. V prvi vrsti treba rabi sredstva, da se mastne sline iz gobca, toraj iz ran odstranijo. V to svrhu je najboljša topla voda, kateri se primeša polovico jesiha, to vodo se ubrizgava bolnemu živinčetu v gobec, ali pa se v to tekočino namoči mehko cunj, s katero se gobec izpira. Priporočljivo je tej okisani vodi pridjati prlično na 1 l vode za en oreh žganega galuna in jedno zrno stolčenega česna. Za gobec izpirati je jako umestno tudi skuhovina iz svežih orehovih listov, iz suhe hrastove skorje, gomilčni čaj in tak iz žajbelja (zaubeja). Sredstva, katera ti zamore le živinozdravnik dobaviti in nakazati so: pioktorin, kromova kislina, sterizol itd.

Ravnanje z obolelo živino. Bolna živina potrebuje v vseh slučajih mehko, suho steljo, snago, najpazljivejšo postrežbo, čisto, svežo vodo, okisano z octom ali solno kislino, svežo krmo, mehko seno, repo, kuhan krompir ali prekuhan mleko. Ker je v sedanjih časih težko dobaviti razkužila, se priporoča, da v najobilnejši meri izrabimo lug, katerega delajo gospodinje iz pepela.

Prepričan sem, da bodo gospodarji, držeči se predstojčih navodil, slinovke obvarovani in če bi jih nesreča doletela, da bodo svojo živino v najkrajšem času brez izgube ozdravili.

Politični pregled.

Vlada odstopila.

Demokratsko socijalistična vlada v Beogradu je odstopila, ker ni imela zadostne večine in nasprotovala ji je tudi ostra opozicija. Vsa pogajanja ministrskega predsednika Davidoviča z opozicijo so se razbila, vladi ni preostajalo drugega nego podati ostavko. Davidovič je odstopil s celo svojo vlado, ostavko je sprejel tudi regent Aleksander. Komaj odstopila vlada lahko prišleva med svoje uspehe le cele kilometre brezuspešnih pogajanj, neizpeljan program in cele vagone psovka raznih liberalnih listov, ki so čestvali opozicijo, ker je bila proti vladi. Z odstopom vlade se je dosegel cilj, katerega je zasledoval dr. Korošec in Jugoslovanski klub.

Ministrskim predsednikom nove vlade, katere mu je izročena sestava nove vlade, je določen do-

sedanji predsednik Narodnega predstavništva Draža Pavlovič. On se že posvetuje z raznimi strankami v parlamentu, da se osnuje novi koncentracijski kabinet iz vseh strank in klubov, kakor ga je zahteval že pred enim mesecem dr. Korošec na čelu Jugoslovanskega kluba. Pavlovič je bil pri regentu Aleksandru, kateri je poklical k sebi tudi vse voditelje raznih zborničnih strank, da mu ti poročajo o sestavi nove vlade, katere hitro delovanje je nad vse potrebno radi naše zunanje politike pa tudi, da se enkrat uredni in izpelja naše valutno vprašanje in agrarna preosnova. Upamo, da bomo tekom prihodnjih dni že imeli novo vlado, ki bo zmožna rešiti prenujna vprašanja in nujne zahteve naše kraljevine.

Avstrijska republika podpisala mirovno pogodbo.

V gradu St. Germain se je podpisala 10. t. m. mirovna pogodba z Avstrijo. V tej pogodbi so priznali Avstriji tudi še mesto Radgono. Podpisal jo je pooblaščenec avstrijskih Nemcev, državni kancler dr. Renner. Za njim so podpisale pogodbo velcsile: Amerika, Anglija, Francija, Italija in Japonska. Podpisom so se pridružili tudi Poljaki in Čehoslovaci. Začasno ste odtegnili podpis: Jugoslavija in Rumunija.

Jugoslavija se protivi podpisu radi paragrafa 51 te mirovne pogodbe. Ta paragraf namreč zahteva, da pridejo vse zahteve narodnostnih manjšin, vse carinske zadeve in železniški tarifi pred zvezo narodov. Pred zvezo narodov pa ne spadajo naši kraji, katere so zasedli Italijani. In kedo bo čepel v tem razsodišču zveze narodov: Amerikanci, Angleži, Francozi, katerim so naše razmere španske vasi in pa naši sovragi Italijani, ki nas bodo tlačili potem tega krivičnega paragrafa 51. Po tej točki mirovne pogodbe bi prišla naša kraljevina v popolno politično in gospodarsko odvisnost od Italije. Naša vlada v Beogradu je odpoklicala naše oddolance mirovnega odposlaništva v Parizu, da se z njimi posvetuje glede naše zunanje politike in osobito glede paragrafa 51 in podpisa mirovne pogodbe z avstrijsko republiko.

Italija.

Naši javnosti izza dobe svetovne vojne dokaj znani italijanski pesnik Gabriele D'Annunzio, ki je slovel v vojni kot letalec, si je zadnje dni dovolil, kakor pišejo časniki brez dovoljenja italijanske vlade, kar na lastno roko pohod z vojaškimi oddelki na Reko, katero je zasedel v imenu Italije. Te zasedbe se pa niso udeležili samo italijanski prostovoljci, ampak tudi vojaštvo. Iz Trsta in drugih Italijanom naklonjenih mest vre vse polno italijanskih prostovoljcev v Reko, da ojačijo zasedo. Italijani so v Reki odstranili vse ententine zastave in jih pometali na tla. Angleška posadka je v Sušaku, francoska pa se je ukrcala na ladje. Italijanski ministrski predsednik Nitti se sicer huduje nad tem samooblastnim ravnanjem prenapeteža D'Annunzia, ker se boji entente; v resnici pa se je zaseda Reke doigrala z vednostjo italijanske vlade, ki bi rada dosegla s pomočjo orožja, vojaštva in nasilja, kar jej ni hotela priznati potom njenih zahtev pariške konferenca. Italijani so zapustili Sibenik in druga dalmatinska mesta. Povod, kjer so iz Dalmacije odromali nasilni Italijani se ondoto ljudstvo neizmerno veseli objema bratske in svobodne Jugoslavije.

Kmečka Zveza.

Shod zaupnikov. Dne 11. septembra se je vršil v Mariboru dobro obiskan shod glavnih zaupnikov SKZ. Zastopani so bili vsi okrajji. Shodu sta predsedovala člana predsedstva KZ. župana Galunder in Schöndorfer. O političnem položaju je poročal dr. Kulovec iz Ljubljane. Shod je soglasno odobrila taktiko Jugoslovanskega kluba in mu je izrekel popolno zaupanje, zlasti se njegovemu načelniku dr. Korošcu. Shod zaupnikov, se je bavil temeljito z organizacijo stranke. Zaupniki so poročali tudi o domačih političnih in gospodarskih vprašanjih. Enoglasno so protestirali proti načinu, kako izrablja davčna oblast davek o dohodnini proti kmetiskemu ljudstvu. Iz poročil glavnih zaupnikov je razvidno, to lahko povemo davčni oblasti, da se naj ne igra dalje s potrepljivostjo kmetov. Sklenjena je bila ostra resolucija v tem oziru in izvoljeni zastopniki, ki jo naj izročijo s pojasnili davčni oblasti in politični oblasti, posebno pa deželni vladi in Jugoslov. klubu. Na zaupnem shodu se je izvolil tudi izvršilni odbor VLS za Stajersko in Prekmurje. Sprejele so se te-le resolucije: 1. Zaupniki SKZ izražajo popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in njega načelniku dr. Korošcu za neustrašen nastop v interesu naše celokupne države. 2. Se zahvaljujejo vodstvu VLS za smotreno delo v prid slovenskemu ljudstvu. 3. Odobrujejo delo Jugoslovanske Kmečke Zveze in izjavljajo, da hočejo roko v roki z njo se boriti za dobrobit kmetkega ljudstva. 4. Zahtevajo ustanovitev kmetke zbornice kot stanovske organizacije kmetov. 5. Hočejo po načelu samopomoči potom zadrug doseči cenejši nakup potrebščin in izdatnejše vnovčevanje kmetških pridelkov. 6. Zahtevajo sklenitev pokrajinskega zbora za Slovenijo. 7. Protestirajo proti krivični odmeri davkov in zlasti vinskega in dohodninskega davka, ter visoki carini, ki podražuje najnujnejše potrebščine. 8. Protestirajo proti predloženemu načrtu šolskega zakona, ki je za kr-

ščansko kmetško ljudstvo nesprejemljiv. 9. Zahtevajo, splošno, jednako in tajno volilno pravico za vse moške, kakor tudi za ženske, ki so dopolnili 21. leto. Volitve naj se izvedejo v najkrajšem času.

Kamnica pri Mariboru. V nedeljo dne 14. t. m. se je tukaj vršil ustanovni shod tako potrebne podružnice Slovenske Kmečke Zveze za našo župnijo. Na shodu sta govorila versko in narodno zavedni kmet Hlebič od Sv. Križa ter urednik Stupan. Za predsednika novo ustanovljene podružnice je bil izvoljen naš priljubljeni nadučitelj in gerent Franc Cipe. Ze takoj prvi dan je pristopilo k naši organizaciji lepo število Kamničanov kot dokaz, kako potrebna je bila ta organizacija za našo župnijo. Kmetje, viničarji, hlapeci, dekle in delavci pristopite vsi k naši Slovenski Kmečki Zvezi!

Pri Sv. Rupertu v Slov. gor. je bil porani sv. maši shod KZ zelo dobro obiskan. Udeležili so se ga župani in najodličnejši možje cele župnije. Predsedoval je gerent Vogrin. Govoril je urednik Zebot o programu in organizaciji Kmečke Zveze in o političnem položaju. Sestavil se je krajevni odbor Kmečke Zveze.

Pri Sv. Barbari niže Maribora je zborovala ob dobrem obisku KZ. po večernicah. Predsedoval je župan Zivko. O političnem položaju in organizaciji je govoril urednik Zebot. Na čelu krajevnih organizacij KZ. so najodličnejši možje in žene.

Okrajna zbornica S. K. Z. za ormoški okraj se je na svojem sestanku dne 14. t. m. posvetovala o važnih političnih in gospodarskih vprašanjih kmetkega prebivalstva za ormoški okraj. Sprejeta je bila resolucija proti previsoki odmeri osebno dohodninskega davka in davka na vino za domače potrebščine. Sklenil se je protest proti zavlačevanju volitev v državnotvorno skupščino, kakor nameravani izdaji krivičnega šolskega zakonika s katerim se hoče deca podržaviti proti volji starišev in izriniti verska vzgoja otrok iz šole. Zahteva se ugodnejša železniška zveza Maribor—Središče in naprava železniške zveze Ormož—Ljutomer. Zahteva se znižanje žel. tarifa za vožnjo III. razreda in popravilo vozov, ki danes niso pripravni niti za prevažanje živine, tem manj za ljudi, od katerih se pobira visoka voznina. Kmečko prebivalstvo iz Ormoža in okolice protestira proti vmešavanju Sokolstva v naše narodne šole in vzgoji kmetke dece v brezverskem sokolskem duhu. Šola bodi šola in ne torišče strankarske in brezverske politike.

Shodi Kmečke Zveze. Dne 21. septembra rani službi božji v Selnici ob Dravi v Kroisovi hiši (Golec, Zebot), na Ptujski gorji pred cerkvijo (Krajnc, Hlebič), pri Sv. Marku niže Ptuja (Brenčič), po pozni sv. maši pri Sv. Marjeti (M. Brenčič), po večernicah v Majšpergu pri g. Sagadinu (Krajnc, Hlebič), v Dornovi (Brenčič). — Dne 28. septembra: po rani božji službi v Zavrču v šoli (Golec, Zebot), na Hajdinu v Društvenem domu (Brenčič), v Zibiki (Pušenjak), po večernicah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju (M. Brenčič), v Podčetrtku (Pušenjak), po rani sv. maši pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. v šoli (govornik iz Maribora). — Dne 5. oktobra: po rani sv. maši gospodarsko politično zborovanje pri Sv. Antonu v Slov. gor. po pozni božji službi pri Sv. Trojici (govorniki se še določijo). Prosimo zaupnike, da agitirajo povsod za številno udeležbo.

Zaljutomerski okraj, Prekmurje in Medžimurje se vrši v nedeljo, dne 5. oktobra popoldne ob 14. uri (2.) velik shod kmetkega prebivalstva in sicer na Cvenu v gostilni „pri vselem Kmetu“. Govorijo poslanci: dekan Ozmeč, nadrevizor Pušenjak, Jakob Rajh in Novak. Po shodu tombola gasilnega društva. Vabimo na shod vse naše sosednjene iz ljutomerskega okraja, Prekmurja in Medžimurja.

Zaupnike Kmečke Zveze po vseh župnijah Slov. Stajerja prosimo, da takoj pošljejo tajništvu KZ v Mariboru seznam krajevnih in okrajnih odborov KZ.

Za člane Kmečke Zveze posreduje tajništvo KZ brezplačno v davčnih, vojaških in drugih zadevah. Pisma je nasloviti: Tajništvo SKZ. v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Shode Kmečke Zveze je treba naznaniti okrajnemu glavarstvu. Vloge ni treba kolekovati. Shode pod milim nebom je treba naznaniti osem dni naprej in navesti dnevni red.

Naše krajevnne organizacije naj nam nemudoma pošljejo pritožbe posameznikov proti krivično odmerjeni dohodnini. Navesti je treba dokaz, ki so utemeljeni.

Gospodarske novice.

Redni občni zbor Gospodarske Zveze, centrale za skupni nakup in prodajo se bo vršil v Ljubljani dne 7. oktobra t. l. ob 16. uri v uradnih prostorih.

Gospodarska zadruga v Ormožu. V nedeljo, dne 14. t. m. se je vršil občni zbor Gospodarske zadruge za ormoški okraj. Naravnost